

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie.

PRENUMERATA:	
Miesięcznie	Zł. 1'10
Kwartalnie	Zł. 3'30
Półrocznie	Zł. 6'60
Rocznie	Zł. 13'20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie Zł. 1'50	

Konto P. K. O. 410'288.
Redakcja i administracja: ul. Mickiewicza 6.
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu.
Rękopisów nie zwraca się.

OGŁOSZENIA:	
Strona,	Zł. 200—
1/2 strony	Zł. 100—
1/4 „	Zł. 60—
1/8 „	Zł. 30—
1/16 „	Zł. 15—
1/32 „	Zł. 8—
Przed tekstem 100 proc. drożej.	Drobne za słowo 30—

Rok VI.

Tarnów, piątek dnia 24-go marca 1933 r.

Nr. 12.

„Dobru Stanów Zjednoczonych i Ojczyźnie naszych Ojców”.

Onegdaj wpadł mi w ręce tekst telegramu, jaki „Związek polskich studentów w Ameryce” wysłał mistrzowi Ignacemu Paderewskiemu z początku bieżącego roku z okazji jego ponownego przyjazdu do Stanów Zjednoczonych ptn. Ameryki.

Związek ten, obejmujący 28 polskich klubów uniwersyteckich, przesyła Paderewskiemu wyrazy hołdu i tak kończy telegram:

„Widząc w osobie Pana Prezydenta personifikację wszelkich cnót i piękna ducha polskiego, pragniemy zapewnić, że będziesz, Panie Prezydencie, świetlanym wzorem całego naszego życia, które poświęcić chcemy dobru Stanów Zjednoczonych i Ojczyźnie naszych ojców”.

Zastanowiła mnie końcowa część zdania, która wyżej podkreśliłem.

A zatem — dwoistość jaźni! Dwoistość — patriotyzmu. „Życie poświęcić chcemy dobru Stanów Zjednoczonych i Ojczyźnie naszych ojców”, t. j. Polsce.

Mimowoli przypomniały mi się rozmowy, jakie miałem z poważnymi reprezentantami narodu polskiego tu u nas w kraju, bynajmniej nie antysemitami, palającymi zasadniczą niechęcią do sionizmu. Polacy ci szczerze i z całą głębią przekonania zarzucają nam sionistom rozdwojenie jaźni i twierdzą, że nie można równocześnie być patriotą polskim i palestyńskim. Nie można łączyć w sobie dwóch uczuć równorzędnych. Wniosek polityczny, jaki wyciągali, był taki, że wierzą w nasz patriotyzm palestyński i dlatego nie mogą wierzyć w nasz patriotyzm polski. Dlatego też polska racja stanu musi konsekwentnie zwalczać sionizm na terenie krajowym, każde państwo bowiem dążyć musi do absolutnego złączenia się swych obywateli z państwem, a wskutek tego musi ono tych obywateli, którzy nie mogą bez rezytysty stopić się i zidentyfikować się z państwem, uważać za obywateli niepełnowartościowych i stosownie do tego traktować ich podejrzliwie lub co najmniej ostrożnie przy rozdziale uprawnień, stanowisk, funkcji odpowiedzialnych.

A jednak polscy studenci w Ameryce, obywatele amerykańscy przyznają się otwarcie, że mają serce podzielone między Waszyngtonem a Warszawą; a z pewnością nie zgoda się na to, aby ich w Ameryce uważano za obywateli niepełnowartościowych.

Przyznaje, że zagadnienie nie jest proste. Punktem wyjścia wszelkich rzeczowych i spokojnych rozważań w tej materii musi jednak być uznanie prawdy, wynikającej z życia, że zagadnienie patriotyzmu nie da się definiować szablonowo, mechanicznie, jednolicie. Państwo o jednolitym składzie etnicznym stoi wobec problemu prostego i zupełnego, nieskomplikowanego. Wszędzie tam, gdzie skład obywatelski państwa jest etnicznie niejednolity, zagadnienie zaczyna się komplikować i wymaga odrębnego traktowania.

Bynajmniej nie podzielam poglądów tych teoretyków i polityków, którzy definiują pojęcie patriotyzmu w sposób czysto materialistyczny i upatrują w niem stosunek jakby prawnoprywatny, oparty na zasadzie „do ut des”.

Przeciwnie. Sadzę, że treść patriotyzmu nie wyczerpuje się w transakcji wymiany wzajemnych świadczeń materialnych między ojczyzną a jednostką, że raczej mieszczą się w pojęciu „patriotyzm” elementy uczuciowe, samofonne, potęgujące się wprawdzie świadomością bezpieczeństwa i dobrobytu, świadomością, że ojczyzna jest dobra matką a nie macochą, ale wcale od nich nie zależne, absolutne. Ani suchy utilitaryzm, ani bezduszny racjonalizm nie wyczerpują treści patriotyzmu, bo w nim drgają i mają moc reminiscencji i tawizmy historyczne, głębokie pokłady nagromadzone radościami i cierpieniami pokoleń, działające podświadomie i elementarnie i tak silnie, że ich usunąć nie można i nie trzeba z pod nawierzchni, która buduje każdorazowe współczesne pokolenie.

Dlatego też słusznie słowo patriotyzm tłumaczyć się słowami: miłość ojczyzny. W słowie „miłość” mieszczą się właśnie owe pierwsiaki ponadrozumowe, uczuciowe, żywiołowe.

Powiadają sceptycy i syndercy, że tak ujęty patriotyzm jest błaga, wymuszoną przez obrozmoc systemu kapitalistycznego dla obrony egoizmu klasowego. Takie synderstwo jest raczej demagogia partyjną i niema ono nie wspólnego z istotą patriotyzmu, który wszak istnieje i manifestuje się w każdym porządku społecznym.

Postawia zatem pytanie, czy może w duszy ludzkiej rozwinąć się równoległe miłość do dwóch ojczyzn, tak jak ona wyraża się w telegramie studentów polskich do Paderewskiego, Jeśli nie, to studenci polscy w Ameryce powinni się wrzucić miłości do Polski, bo przecież tylko ta miłość nie jest ujeta w karby obowiązków ustawowych, podczas gdy patriotyzm wobec Stanów Zjednoczonych zawarowany jest obiektywnie przymusem obywatelskim. Jeśli tak, to czy patriotyzm amerykański studentów polskich zżeczony będzie przez to, że studenci polscy pragną żyć swe poświęcić także „Ojczyźnie swych ojców”?

Zdaniem naszym oba patriotyzmy mogą istnieć obok siebie bez szkody wzajemnej i słusznie studenci polscy w Stanach Zjednoczonych dają wyraz oba uczuciom. Dwoistość istnieje, ale wynika ona organicznie z faktu, że studenci polscy należą z jednej strony historycznie do narodu polskiego, zorganizowanego we własne państwo, a z drugiej strony do państwa, które jest równocześnie ich ojczyzną. Można tę dwoistość uważać za komplikację, ale nie jest ona wcale dramatyczna i nie pociąga wcale za sobą konieczności wyrzeczenia się rozwoju polskiego poczucia narodowego i kultury polskiej u młodzieży polskiej w Ameryce.

Nasilenie patriotyzmu amerykańskiego młodzieży polskiej, jako istniejącego w realnym życiu codziennym, ujętego w karby obowiązków aż do ofiary krwi, będzie oczywiście większe, bezpośredniejsze, niż jej patriotyzm wobec Polski, istniejący we formie wiewów uczuciowych narodowych, które jednak mogą się od wypadku do wypadku manifestować także w sferze realnej.

Sejmiki polskie w Stanach Zjednoczonych niejednokrotnie już w uchwałach swoich dawały wyraz tej samej dwoistości, która wyraża się w te-

FIRMA

M. Fries, Tarnów Wałowa 39,
fabryczny skład sukna i kortów.

Poleca na sezon wiosenny i letni, bogaty wybór materiałów
bielskich męskich i damskich po oryginal. cenach hurtowych.

Hurt! Detail!

telegram studentów polskich, a nikt w Ameryce nie wyciągał stąd ujemnych wniosków o patriotyzmie amerykańskim Polaków amerykańskich. Ten przykład rozdwojenia „jaźni polskiej” ma w drodze pełnej analogii zastosowanie i do nas sionistów.

Jesteśmy w tej samej sytuacji. Równoległe biega i rozwijają się u nas dwie reminiscencje historyczne, dwie sfery uczuć, które par nas do poświęcenia życia „dobru Polski i Ojczyźnie naszych ojców”. Ta dwoistość wypływa z rzeczywistości tak rzeczywistej, jak u młodzieży polskiej w Ameryce. Jest ona z punktu widzenia idealu i racji stanu państwa etnicznie jednolitego komplikacją, ale właśnie dlatego życie przebiega do traktowania tego zagadnienia w sposób swoisty: tak w Stanach Zjednoczonych, jak i w Polsce, gdyż oba państwa są — i na to niema rady — etnicznie niejednolite. Nikt z Polaków nie będzie sobie przecież życzył zaniku, asymilacji narodowej milionów Polaków w Stanach Zjednoczonych.

Jasną jest i dla nas rzeczą, że patriotyzm nasz wobec ojczyzny-Polski z natury rzeczy ma i mieć musi nasilenie mooniejsze niż w stosunku do Palestyny, gdyż pierwszy wyżywa się dzień w dzień, co godzinę, gdy drugi istnieje jako wysłək woli potencjalnej. Bynajmniej jednak między nimi niema kolizji, mimo iż przyznajemy się do głębszego zrozumienia pojęcia patriotyzmu naszego wobec Polski wedle zasady materialistycznej „do ut des”.

Kolizja zaistniałaby w duszy Polaków w Ameryce dopiero wówczas, gdyby wybuchł konflikt zasadniczy między Polską a Stanami Zjednoczonymi. Wówczas stałby fakt amerykańscy obywatele-Polacy musieli by w pełni afirmować swój patriotyzm amerykański, a ich uczucia wobec „Ojczyzny ojców” musiałyby przyciemnić czasowo i podporządkować się — z bólem, ale innego wyjścia konsekwentnie niema.

Te sama analogię stosujemy i do siebie. Niema zresztą konfliktu między Polską a „ojczyzną naszych ojców”.

W rezultacie dochodzę do wniosku: nikt w Polsce obiektywnie myslący, nikt który nie operuje uprzedzeniami lub kategoriami nienawiści (do tych argumenty rozumowe nie mają dostępu), nie powinien w sionizmie upatrywać pomniejszenia naszego patriotyzmu wobec Polski. Nikt nie powinien z powodu naszego żydowskiego samopoczucia narodowego wyciągać wniosków politycznych, zmierzających do zacienienia naszych praw, zmniejszenia zaufania do nas jako obywateli, w pełni odczuwających państwową rację stanu — Polski.

Kto z Polaków ma wątpliwości, niech dobrze wczuje się w treść telegramu młodzieży polskiej w Ameryce, która swe polityczne wyznanie wiary ujęła w słowach „dla dobra Stanów Zjednoczonych i dla ojczyzny naszych ojców”.

Stąd błynie nauka dla ludzi dobrej woli.

Dr I. Schwarzbart.

Pierwszorzędnym damski
ZAKŁAD KRAWIECKI

R. ENGEL, Tarnów,
Krakowska 18. 24.

Wykonuje wszelkiego rodzaju suknie i bluzki damskie według najnowszych modeli.

Zmierzch rzemieślnika.

Nie znamy jeszcze w tej chwili ostatecznej liczby wykupionych patentów przez rzemieślników za bieżący rok, ale wiemy już, że liczba podjętych świadczeń przemysłowych jest znikomą w porównaniu z ubiegłymi latami. Rzemieślnik nie jest więcej w stanie płacić za patent, gdyż od wielu miesięcy jest zupełnie bezrobotny i niema żadnego zajęcia. Nieustannie wypierany ze swych placówek przez wielki przemysł, który go pozbawia pracy i chleba, znajduje się rzemieślnik w dużo gorszym położeniu od zwyczajnego robotnika fabrycznego, gdyż w razie bezrobocia nie może on, jako „przedsiębiorca” liczyć na pomoc funduszy społecznych, stojących do dyspozycji pracowników fabrycznych.

Powoli zamykają się ognisł kwińcące rzemieślnicze warsztaty pracy, gdyż niema dla kogo pracować. Pod razami ogólnego spadku konsumpcji uginą się najbardziej mały rzemieślnik, nie dysponujący żadnymi rezerwami, któreby mu pozwoliły przetrwać krytyczny czas. W przeciwnieństwie do nieustannie rugującej go konkurencji fabrycznej, nie posiada on żadnych kapitałów obrotowych, któreby mu umożliwiły udzielanie kredytów, będących jednym z głównych czynników wzmożenia obrotu. Do tych niepokojących i groźnych objawów dołączają się i inne okoliczności, które w zupełności niszcza stan rzemieślniczy. I rak cierpi rzemieślnik żydowski na brak odpowiednich związków zawodowych. Do jego organizacji wkradły się najrozmaitsze jednostki i grupy, które zużywając całą energię na zdobywanie miejsc i zaszczytów, nie znajdują więcej czasu na zajęcie się gospodarczymi problemami żydowskiego rzemieślnika. Dostawca, dobrze obznajomiony z rozpaczalną sytuacją rzemieślnika, zamyka swoim odbiorcom wszelkie kredyty, których im dawniej nie szczędził. A nadmiar złego urzędu podatkowego mocno ciąży na skromnym budżecie rzemieślnika.

O to jesteśmy świadkami tragicznych wprost wypadków, nad którymi nie wolno przejść do porządku dziennego. Głód i bieda zamykają rzemieślnika do wyzbywania się za bezcen najniezbędniejszych narzędzi, byleby zdobyć środki na kupno chleba dla żony i dzieci. Ratując się przed głodem, nie myśli o przyszłości i nie liczy się z tem, że gdy kiedyś pracę dostanie, będzie musiał drogo zapłacić za te same narzędzia, których dziś się wyzbywa za marne grosze. Sa nawet i tacy, którzy wszystkó już sprzedali i zastawili. Od lat zjadają swoje warsztaty pracy, byleby tylko utrzymać rodzinę przy życiu.

Coś o procesie Gorgonowej.

Nie pisać nie o procesie Gorgonowej? Rity Gorgonowej? O jej woalce? W jakim ona jest humorze? A kto jej dawał cukierki w pociąg? A czy Lux podczas wizji lokalnej kręcił ognem do góry? A jak mogła być w piwnicy willi w Brzuchowicach woda, skoro na dwa dni przedtem było tam sucho?

Jak tu o tem wszystkim nie pisać?

Dzienniki rzucają w tłum krocie tysięcy nadzwyczajnych dodatków — Liga Narodów — Hitler — groźba wojny — tragedia Żydów w Niemczech — o tem pisze się jeno w deszeczach, w skrótach. Za to o psie Luxie, który na widok Gorgonowej kręcił ognem do góry, pisze się całe spaliny.

A jeden ze sprawodawców tak zagłębił się w duszy swej na widok tego psa, że wzdychał w artykule poprzedażającym właściwe sprawozdanie z procesu: „Ach! gdyby ten pies potrafił przemówić...”. I za tym sprawodawcą wszystkie gazety w płacz: „Ach! gdyby Lux mógł przemówić”.

Oczywiście, że jest to płacz nieszczyry. Bo gdyby Lux potrafił przemówić, niktby na świecie nie wiedział wogóle o tem, że odbył się proces Rity Gorgonowej, Lux przemówiłby i basta. Po procesie. Gdyby Lux przemówił, nie byłby to proces poszlakowy, niktby nie miał wątpliwości co do osoby sprawcy morderstwa, Rity Gorgonowej, nie byłaby może oskarżona a możeby już nikt o niej nie mówił po przemówieniu Luxa, — jednym słowem dla prasy byłaby to klapa. Niechże więc sprawodawcy z procesu nie wzdychają i nie jeżą, że Lux nie potrafi mówić, owszem — niechaj dziękują Wschodniemu, że nie obdarzył psów sztuka mówienia i że nauka dotychczas jeszcze nie znalazła sposobu, by zrozumieć skowyt psa.

I jak tu nie pisać o procesie Gorgonowej? Dzienniki dają 5—6 stronice bitych ze sprawozdaniem i to jakim? „Gorgonowa płacze” — „Obróciły się śmieją” — „Staś patrzy się w jedno miejsce”.

A ci z pośród rzemieślników, którzy mają jeszcze zatrudnienie i jako tako zarabiają na utrzymanie, uginają się pod ciężarem nadmiernych podatków. Egzekutorzy podatkowi zabierają rzemieślnikowi ostatnie kilkanaście złotych, które załatwie pokrywają odsetki zwłoki i kosztą egzekucyjną. Albo — co gorsza — wynoszą z warsztatu sprzy i towary, co kończy się katastrofalnie dla płatnika, ale też i fatalnie dla skarbu państwa, gdyż sprzedane na licytacji reszki towarów powodują zupełną likwidację warsztatu, a skarb państwa zyskuje tylko śmieszne drobne kwoty. Na tem oblawiają się tylko liencytacyjne, a to chyba nie jest celem urzędu skarbowego. Ta nieszczęсна polityka egzekucyj i licytacyj powiększa tylko szereg niedarzy, zdeklasowanych i bezrobotnych. Jak długo nie zabrano rzemieślnikowi surowców i sprzętów, stanowiących podstawę jego bytu i egzystencji, żyje rzemieślnik przynajmniej nadzieją, że przy odpowiednim wysiłku będzie mógł jakiś przetrwać i przezwyciężyć niepomyslną dlań konjunkturę. Spustoszone egzekucyjne odbierają biedakowi ostatnią iskrę nadziei, że rzemieślnik rezygnuje, przestaje borykać się z losem, gdyż widzi, iż los jest śmieszniejszy.

Urząd skarbowy przeprowadza obecnie u rzemieślników kontrolę patentów. Słusznie pyta się rzemieślnik, dlaczego każe mu się wykupić patent, skoro nie wie, czy w ciągu roku dostanie jakiś robót. Trudno przecież płacić za sam zamiar i za chęć znalezienia pracy. Dziś oznacza patent dla rzemieślnika podatek od bezrobocia i opłacenie się za wytrwanie przy nieczynnym warsztacie. Można wprawdzie na to odpowiedzieć, że nikogo się nie zmusza do wykupienia patentów; kto niema nadziei, że jutro będzie dlań lepsze od dnia dzisiejszego, niechaj zamknie swój warsztat. Ale do czego ma się zabrać na stare lata rzemieślnik, który cale życie pozostał wierny swojemu zawodowi? I dlatego ma prawo rzemieślnik żądać od władz skarbowych, aby one w zrozumieniu tragicznego położenia rzemieślnika żydowskiego okazywały mu — przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów — jak najwięcej wyrozumiałości i ludzkości.

Nie należy i nie wolno bowiem niszczyć małych warsztatów pracy, które bronią się wszelkimi siłami przed zupełną zagładą i ruiną.

Należy i musi się pospieszyć z pomocą i ratunkiem rzemieślnikowi żydowskiemu, gdyż żydowski stan rzemieślniczy w Polsce ginie. Dłużej już zwlekać nie wolno.

Henryk Spielman.

Imre Ungar.

Dwa białe ptaki lechtuko inoszą się nad klawiszami. W przelocie muskają końkami skrzydeł klawisze — ledwie, ledwie ich dotykają. I oto budzi się czarny fortepian, Fortepian zaczyna śpiewać. Zresztą to nie fortepian i to nie niewiedomy artysta na estradzie, na oczach publiczności, — to biedny, mały, zblakany chłopiec idzie sobie wioską drogą i śpiewa. Śpiewa proste, nieznane piosenki, wyrwają z głębi serca żalostne melodie, które wszyscy znamy, znaliśmy dawnio. Niechmy je sobie czasem w najtajniejszych chwilach. Słonce nad jego głową, słonce plonie, zagłada mu w jego biedne ciemne oczy, a on śpiewa... A czasem znowu widzę fortepian i ten fortepian żyje, żywy jest, iak te dwa białe ptaki nad nim i razem z nim rzuca w przestrzeń dziką, straszną, uragielną pieśń ku temu okrutnemu Bogu, w górę. Artysta nachyla się rzuca, szarpie klawisze, on musi wykrzyczeć to, co w jego duszy i to, co w naszej duszy.

Techniczna strona, cudowne gamy, perliste pasaży — nie wiem, nie słyszę, słyszę tylko cicha, zblakana w polu piosenkę.

Nikt kwiata nie przyniósł, nikt o tem nie pomyślał, ani ja. Stał wśród burzy oklawisków, klaniał się — samotny, ciemny, niewidzany. Przed chwilą czarował fortepian, zaklinal tony śpiące w czarnym pudle i rzucal je ku nam, nas zaklinal, czarował, budził. Nasze dusze stały się jak rozdergane s runy i odpowiadaly echem.

Lecz czy on śpiewał nam? On śpiewał sobie — on sam jeden, taki samotny.

I jeszcze pierwsze wrazenie: kiedy zbliżył się do fortepianu i palcami zapoznał się z klawiszami — on nie widział, ale palce jego widziały, białe palce przesyłały się beżgłośnie po białych i czarnych klawiszach.

(—).

Nowy komisarjat miejski.

Jak już naszym czytelnikom wiadomo, tymczasowy zarząd miasta wniósł do Województwa przez tut. Starostwo swoją rezygnację.

Pan wojewoda przyjął rezygnację zarządu miasta, mianując równocześnie nowy zarząd w następującym składzie: komisarzem miasta pozostał n. Adam Marszałkiewicz, wicekomisarzem p. Dr Edward Szalit, asessorami zaś zostali mianowani n. Ludwik Szadziński, Zenon Łopulski i Ludwik Boruch.

Kochanemu Mgr. Markusowi Silbersteinowi z okazji jego zaręczyn z p. Toską Szydłowską, gratuluję
Samuel Silberstein.

w mieście sensacja... wypadnie artykuł gospodarczy... nie damy rady”.

„Jako — wołam — już wiedzą w mieście, że Gorgonowa... a może już nas ktoś ubiegł z wywiadem?”.

Sprawozdawca lekceważaco machnął ręką i (riemniaku dodał: „Co tam Gorgonowa. Słyszalem, że przejeżdżała przez Tarnów jeszcze przed kilku godzinami, szli nawet Indzie na stację, bo były pogłoski, że sprawozdawca jednego z najpoczytniejszych dzienników ma wręczyć Gorgonowej na stacji w Tarnowie cukierki. Ale co tam Gorgonowa. Na Magistracie przesilenie i to jest ważniejsze, niż cały proces Gorgonowej i dlatego na stację nie poszedłem”.

Krew mnie oblała. Sprawozdawca będzie mnie uczył, co jest większa sensacja. Mieć taką sposobność, iak wywiad na stacji z oskarżoną, z obrońcami, ze znawcami i nie pisać już teraz o procesie Gorgonowej — to jest już nie do przebaczenia. Co robić, kiedy sprawozdawca nasz niema zamiłowania dla procesów poszlakowych.

Przecież w Tarnowie — uspakaja mnie sprawozdawca — rekrocznie jest kilka takich procesów poszlakowych, a nikt nie robiłby halasu i reklamy. Zreszta przy następnej kadencji przyśległogij wybierzem jeden proces poszlakowy — i z tej okazji zamienimy „Tygodnik Żydowski” na dziennik i codziennie wydamy kilka stron samego sprawozdawcę”.

„Dobrze, dobrze — powiedział — ale czy tam będzie Lux, a skąd pan wie, że tam będzie dzigan... wrenda... basen i t. d.”?

I taki jest redaktor tygodnika prowincjonalnego. Czytelnicy mi to zresztą wybacza. Już teraz nie przepuścimy żadnego procesu poszlakowego w Tarnowie.

Wybaczyć panowie sprawozdawcy, którzy osobliwie zgładza ście basen w Brzuchowicach i ogłodzić: ożon Luxa, że i my napisałimy coś o procesie Rity Gorgonowej.

Ch — t.

Ostateczny rozdział certyfikatów.

(Komunikat Centralnego Sionistycznego Wydziału Palestyńskiego w Warszawie).

Na bieżące półrocze, listopad 1932 marzec 1933 otrzymał C. S. W. P. w Warszawie na aliję z całej Polski 1439 certyfikatów i 970 żeni- skich, razem 2409. Certyfikaty zostały przeznaczone dla emigrantów i chaluców od 18—35 lat, a tylko mała część (165 certyfikatów męskich) została przeznaczona dla emigrantów do 45 lat.

Z tych certyfikatów zostało przeznaczonych, zgodnie ze wskazówkami Departamentu Imigracyjnego A. Z. w Jerozolimie, dla alij chalcuwej z całej Polski 724 męskich certyfikatów i 360 kobiecych, razem 1084 certyfikatów. Dla krewnych obywateli palestyńskich („hamlaot”) wyznaczono 297 męskich certyfikatów i 570 kobiecych, razem 867 certyfikatów. Dla fachowców ze stanu średniego ze 150 tuzami kapitału przypadło 300 certyfikatów męskich. Certyfikaty dla kandydatów 45-letnich zostały przyznane wyłącznie tej kategorii. Dla kandydatów ze „sugit”, których alija była konieczna, wyznaczono 90 męskich i 40 kobiecych certyfikatów. Także przyznano, według wskazówek Egzekutywy A. Z. 28 certyfikatów dla uczniów jesziwy nowogrodzkiej „Bejt Josef” w „Bnej Brak”.

Z certyfikatów chalucowych przyznano, według uchwały plenum Komisji Palestyńskiej, 45% dla org. chalucowej w Kongresowie i na Kresach, 18% dla org. chalucowych we wschodniej Małopolsce i 8% dla org. chalucowych w zachodniej Małopolsce.

Rozdział certyfikatów pomiędzy organizacje chalucowe (ogólny Hechaluc, Hechaluc Mizrahi, Bejtur, Hechaluc Hamerkzi, Haszomer Haleumi) nastąpił na specjalnej kon. sji na podstawie liczebności chaluców, znajdujących się na haszchare różnych organizacji. Do alij chalucowej zostali przyporządkowani tylko ci chalucim, którzy przebyli odpowiednią haszcharę chalucową.

Na 867 certyfikatów dla krewnych dla całej Polski otrzymał C. S. W. P. od A. Z. w Jerozolimie 1500 pozwoleń. Specjalna komisja rozpatrywała gruntownie wszystkie podania i wybrała z tychże 867 kandydatów, którzy pojadą z tą aliją, licząc się z koniecznością ich alij. Pozostali zostali przeznaczani jako pierwsi kandydaci do alij na podstawie certyfikatów dla krewnych, którzy oczekują się na nowe półrocze: kwiecień—październik 1933 r. Przyszedł nam im możliwość przygotowania sobie zagranicznych paszportów, by mogli wyjechać do Palestyny natychmiast po otrzymaniu nowych certyfikatów.

Z 300 certyfikatów dla „stanu średniego” zostało przeznaczonych dla Kongresówki 210 certyfikatów (7%), dla Małopolski wschodniej 60 certyfikatów (2%), dla Małopolski zachodniej 30 certyfikatów (10%). Rozdziałem certyfikatów dla „stanu średniego” zajmowała się specjalna komisja, która po całym szeregu posiedzeń wybrała najlepszy materiał dla Palestyny z pośród 1500 prób o certyfikaty.

Do wszystkich zatwierdzonych kandydatów ze wszystkich kategorii wysłano odpowiednie zawiadomienia z dokładnymi wskazówkami o ich alij. Odjazd wszystkich zatwierdzonych imigrantów ma nastąpić do końca marca b. r. Zatwierdzeni kandydaci, którzy nie zamierzają wyjechać w tym terminie, tracą certyfikaty. Nowe certyfikaty na najbliższe lato są oczekiwane nie wcześniej, jak z końcem kwietnia. Oczekiwane są również nowe instrukcje w sprawie rozdziału nowych certyfikatów pomiędzy poszczególne kategorie.

Kandydaci ze stanu średniego i „sugu bejt”, którzy nie zostali w ziemie designowani do alij i chcą by wzię ich w rachubę jeszcze raz na certyfikaty, muszą o tem zawiadomić pisemnie wprost C. S. W. P. Kandydaci ze zachodniej Małopolski zwrócą się do Biura Palestyńskiego w Krakowie. Nowe prośby o certyfikaty powinny być skierowane wprost do C. S. W. P. (ze zach. Małopolski do B. P. w Krakowie) z początkiem kwietnia b. r.

Centralny Sionistyczny Wydział Palestyński.

Wykonuje z własnego i dostarczonego materiału
bieliznę męską, damską i dziecianną

oraz całe wyprawy jakoteż płaszcze
laboratoryjne i robocze

po cenach przystępnych.

FRYDA KOSCHER, Tarnów
Koszarowa L. 3.

Imieniny Marszałka Piłsudskiego.

Dzień imienin Marszałka Piłsudskiego obchodzone w Tarnowie również w tym roku jak rok rocznicie bardzo uroczyste. W sobotę i niedzielę miasto było udekorowane flagami państwowymi, a kina były ozdobione nalepkami z wizerunkiem Marszałka Piłsudskiego. Ogólną uwagę zwróciły budynki starostwa i poczty, które były bardzo gustownie udekorowane i iluminowane.

Program uroczystości imieninowych, ustalony przez komitet obywatelski z p. kom. Marszałkowiczem na czele, był bardzo obfity.

W sobotę 18 bm. o godz. 19 odbył się capstrzyk orkiestr po ulicach miasta. O godz. 20 odbył się w sali Sokola uroczysty wieczorek, urządzony przez „Legion Młodych”.

W niedzielę 19 bm. o godz. 7 rano odbyła się pobjada orkiestr po ulicach miasta. O godz. 9 rano odbyły się nabożeństwa w Wielkiej Synagodze i Katedrze. Po nabożeństwach odbyła się przed budynkiem Starostwa defilada oddziałów wojskowych, Przysp. Wojsk., Hufców szkolnych i innych organizacji. O godz. 12.30 odbyła się w sali kina „Marzenie” akademja, urządzona przez „Legion Młodych”, na program której złożyły się produkcje muzyczne i przemówienie prof. Mundaly.

O godz. 17 odbyło się poświęcenie Świąticy Ochotniczej Straży pożarnej.

Ponadto odbyły się uroczyste poranki we wszystkich szkołach państwowych, a także w szkole i gimnazjum Safa Berura, oraz w szkole ludowej Barona Hirscha.

„Komitet Obywatelski”.

Komitet obywatelski dla akcji paschalnej rozwinął bardzo intensywną akcję „literacką”. Wydał dwujęzyczne wielkie afisze oraz ulotki polemiczne i wciąż z anonimowym podpisem komitetu.

Ale ciekawie byłoby dowiedzieć się, kto to jest ten komitet i kto w nim zasiada. Jeżeli ludność ma dać pieniądze do dyspozycji tego komitetu, to ma ona chyba prawo wiedzieć, do czyich rąk te pieniądze składą i kto je będzie rozdawał.

Podanie do wiadomości nazwisk osób, zasiadających w tym komitecie, niewątpliwie przyczyni się też do powiększenia dochodów dla tej akcji. Trudno bowiem wymagać od obywateli, by dawali pieniądze, nie wiedząc kto temi pieniędzmi będzie rozpraszal. Zapoznawszy się jednak z nazwiskami członków komitetu i mając pewność, że pieniądze będą sumiennie rozdzielone, chętniej złożą ofiarę na kimche d'pische.

Towarzystwo ubezpieczeń na życie „Feniks” we Wiedniu.

Filijalne Dyrekcje:
Kraków, ulica Baszowa 15 (wjeście od Rynku Kleparskiego).
Lwów, ulica Kościuszki 8.
Filja:
Białe, ulica Kolejowa 3.
Ekspoztura:
Cieszyń, ulica Głęboka 15.
Stan ubezpieczeń z końcem roku 1931:
3½ miljarda złotych.
Ilość ubezpieczonych: 836.664.
Wpływ premij za rok 1931: 235 milionów zł.
Środki gwarancyjne: 594 milionów zł.
Wyплаты ubezpiecz. w r. 1931: 54,2 mil. zł.

Z SALI SĄDOWEJ.

O nielegalną działalność.

Dnia 22 b. m. odbyła się w sądzie grodzkim przed sędzią Cercha rozprawa przeciw Ordmanowi i 35 towarzyszom, oskarżonym o należenie do tajnych stowarzyszeń i działalność tamże.

Midzy świadkami obrony figurował też pan poseł Ciołkosz.

Wyrok będzie ogłoszony w piątek 24 b. m. o godz. 9 wieczór.

O nielegalną manifestację.

We czwartek dnia 23 bm. odbyła się w sądzie grodzkim przed sędzią Stankiewiczem rozprawa karna przeciw Nusenowi Stramerowi i 28 towarzyszom, oskarżonym o urządzenie i branie udziału w nielegalnej manifestacji i o obrabę uczuć religijnych na pogrzebie śp. Klaszyczka, odbytym dnia 2 października 1932 r.

Wszyscy oskarżeni nie przyznali się do winy, twierdząc, że w owym pogrzebie wogóle żadnego udziału nie brali.

Jedynie Mikołaj przyznał się, że brał udział w pogrzebie i śpiewał pieśni legalne.

Po przesłuchaniu świadków rozprawa odroczone na 20 kwietnia br. Bronił Dr Merz.

אני משתתף בצער הגוף של חברי ישראל
מדיניות במת עליו אבר.
עבודתו לטובת בנין א"י העובדת ימצא החומים
פליגה הכשרה והתחירות חסידים נכסים, ירושלים, פברואר

Przeciw samowoli egzekutorów skarbowych.

Na skutek przejęcia egzekucyj przez władzę skarbową, nastąpiło wzmożenie akcji egzekucyjnej i zastrzeżenie stosowanych środków. Te same polanie szafy i psychy są znowu jedynym „cennym” przedmiotem, nadającym się do zajęcia.

Minister skarbu chce ukroczyć samowolę egzekutorów, którzy bardzo często ignorują obowiązujące przepisy, wydał polecenie przerosom 12b skarbowych użycia bezwzględnie wszelkich środków, celem ukroczenia praktyk sekwestratorów. Wszelkie, choćby najmniejsze objawy samowoli ze strony personelu egzekucyjnego winny należeć z całą bezwzględnością, pociągając tempich do odpowiedzialności i stojących wobec nich jak najostrejsze kary, do wydalenia ze służby włącznie. Nado zwrócono uwagę, że przedwzrostkiem na kierownikach urzędów skarbowych i kierownikach działów egzekucyjnych ciąży odpowiedzialność za należyte wyszkolenie personelu egzekucyjnego i poprawne zachowanie się w służbie.

Elektrownia miejska uruchomiona.

Od poniedziałku 20 bm. elektrownia miejska znowu jest czynna i dostarcza konsumentom prąd z własnej produkcji.

P. F. Z. A. w Mościcach, która w myśl umowy dotychczas dostarczała miastu prąd elektryczny, odmawia dalszego dostarczenia prądu elektrycznego przed wyrównaniem przez miasto zaległości w kwocie około 20.000 zł., należących P. F. Z. A. w Mościcach za dostarczony już prąd.

Pozdrowienia z Palestyny.

Grupa tarnowian, przebywających obecnie czy to stale czy też tylko czasowo w Palestynie, przesyła do redakcji „Tygodnika Żydowskiego” pozdrowienie z Tel-Awiv.

Czytelne są tylko następujące podpisy: Szymon Hirschfeld, Bornstein Lipe, Ezriel Efcioni, Grossbard, Benzion Jolowicz, Chune Fessel, Rafael Beler, Zwi Biberberg, Izak Rand, Samuel Faust.

Ponadto jest kilka podpisów nieczytelnych.

Czasopisma żydowsko-polskie z Małopolski, poszukiwane przez Bibliotekę Narodową i Uniwersytecką w Jerozolimie.

Biblioteka Narodowa i Uniwersytecka w Jerozolimie, jako centralna księżnica piśmiennictwa żydowskiego, gromadzi m. i. a. całą prasę żydowską we wszystkich językach, która stanowi bezcenny materiał dokumentarny dla przyszłej historyki. Zbiory Biblioteki mają jednak jeszcze liczne luki, szczególnie w dziedzinie prasy małopolskiej z przed wojny.

Podajemy poniżej spis czasopism małopolskich w języku hebrajskim i niemieckim, z których tylko nieliczne poszczególne roczniki znajdują się w Bibliotece.

Spis poszukiwanych czasopism: „Ojczyzna”, dwutygodnik. Lwów, 1881—1892; „Przyszłość”, dwutygodnik. Lwów, 1892—1898/99; „Wschód”, tygodnik. Lwów, 1900—1911; „Jedność”, Lwów, 1907—1912 (lub 1913); „Der Israelit”, Organ des Vereines Schomer Israel, dwutygodnik. Lwów, 1869—1900 a potem nieregularnie; „Der Karmel”, Lwów—dwutygodnik; „Der Waker”, Lwów, dwutygodnik; Hainur, Lwów od r. 1899.

Posiadacze tych czasopism, którzy pragną je przekazać Bibliotece Jerozolimskiej i uzupełnić tą drogą zbiory żydowskiej prasy małopolskiej, zachęca zwrócić się do Towarzystwa Przyjaciół Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie, Warszawa, Grzybowska 26/28.

Ważne dla wszystkich amatorów-fotografów!

Nowa składowa fotograficzna p. n.
„TUMAFOT” S. Thum
TARNÓW, Krakowska L. 11.

Poleca aparaty i przybory fotograficzne
wszelkich fabryk światowych
po cenach konkurencyjnych.

Pierwszorzędna pracownia foto-amatorska.



Wykaz akcji purinowej.

1 dol. Wilhelm Spiro. Po 5 zł. Dr Feig, Helena Leser, Wilhelm Lichtblau, Ketz, B-cia Braun, Dr Mandel, Moselowa, Samuel Zins, Schöwetter, B-cia Keller, M. Blumenkranz, Lek. Fuss, Dr Span. Po 4 zł. Regina Fluhrowa. Inż. Sz. Löffelholz, Ch. Holländer. Po 3 zł. Steiglerowa, Herman Fluhr, Osterweil & Offner, Perla Kurz, Dr Goldman, R. Jortner, Dr Jekel, Tow. Eskontowe, Dr Schenkel, Drowa Weisowa, Dr Schönfeld, Józef Heuman, Majer Weis, Pomeranz, Dr L. Maschler. 2.50 zł. Dr Leibel. — Po 2 zł. Zauder & Weinscheinow, Apfel Reich, Hönig, Durst, Katzne-scheinow, Apfel, Reich, Hönig, Durst, Katzne-rowa, Rubin, Jakóbowicz, Argand, Mandel Daar, Roza Grünhut, Katz & Fleischer, Schwanefeldow, Dr Katz, Dr W. Maschler, Dr Ehrenfreund, Dr Dreznar, Dr Goldberg, Dr Borgennicht, Leon Koss, Rubin Kaufman, Wechsler, Wolf Götzler, Dr Grünberg, Lieberman, S. Ch. Korn, Dr Wasserman, Bernerowa, Dr Karfiol, Inż. Leuchter, J. Neiger, Helena Kleiowa, Edward Schwager, Leopold Schinagel, Abraham Spielman. Po 1.50 zł. Reinhold, Spanaufow, Rubin Hönig, Dr Cionet. Po 1 zł. Inż. Langewar, Izrael Reich, Szymon Leiner, Jak Friedman, Aron Weiser, Fleck, G. Bornstein, Kirsch, Szymon Seiden, Chaskel Fluhr, Inż. Lauterbach, Lasar Selinger, Bernard Leib, Hirsch Rosenthal, Izraelowicz, Nataniel Silberpenig, Dr Ader, Dr Neuman, Kriescher, O. Bleiweis, Dümmler, Zwi Eder, Beller, Zwiebel, D. Götzler, Straus & Wild, Lion, M. D. Silberman, Kleinhändler, Abramowicz & Fränkel, Lek. Braun, Itzkowitz, Sal. Klein, Feiwlowe, Eichhorn, Balsamowa, Herschdorfer, Zwi Zwiercher, Jonas Körner, H. Hutles, J. Schwarz, Dr Engenji, Funarski, Dr B. Speiser, Szulem Rubin, Riener, Abraham Koscher, M. D. Feld, Jakób Rubin, Dr Izraelowicz, Dr Sibi-gier, Samuel Haber. Po 50 gr. Hochner, Engelberg, Siedlisker, Dr Blumenfeld, S. Teitelbaum, Sternlicht, Körner, Schiff, Plattner, Hammerslag, P-strong, Maschler, A. Bursztyn, F. Hönig, Klahr, D. Hochner, Simon Leisten, Chaim Teller, G. Helin, H. Eder, Herzog, M. Kurz, Aron Leibel, Sch. Apfel, Römerowa, Kormehl, Dr Reich, Herzman, Kleinkopf, Steinbock, Dr Fenichel, L. Borgennicht, Silberfenig, Dr Fisch, Ch. Klein. — 10 datków po 50 gr. nieczytelnych.

Na Nefet-Purim w Mizrach zebrało 30.80 zł. na las Landaua.

Do posadaczy ściennych puszek Żydowskiego Funduszu Narodowego, Komisja dla Keren Kaimeth Leisrael w Tarnobrzegu zawiadamia wszystkich posadaczy ściennych puszek, że puszki te będą wypróżnione co miesiąc w czasie między 1 a 10 każdego miesiąca kalendarzowego i prosi wszystkich sionistów oraz sympatyków naszej idei, posiadających puszki, aby pamiętali o datkach na rzecz Funduszu Narodowego.

Niechaj towarzysze nasi, którzy podejmują się żmudnej pracy wypróżniania puszek, mają to zaodczytanie, że praca ich przynosi dla Funduszu Narodowego jakąś korzyść.

Puszki mają być pełne, a w każdym razie nie mogą one być próżne!

Po rozdziale certyfikatów

Biuro palestyńskie w Krakowie podaje do wiadomości zainteresowanych, że do obecnej alii został już wyczerpany cały, przyznany dla Zach. Małopolski i Śląska kontyngent certyfikatów wszelkich kategorii (chalucowych, stanu średniego, „susg bet“). Zgłoszenia zatem w obecnej chwili o przydział certyfikatów są bezcelowe.

Biuro palestyńskie przyjmuje obecnie zgłoszenia i załatwia podania osób, starających się o zezwolenie na wyjazd do Palestyny w charakterze kapitalistów (na zasadzie posiadanych 1000 L.) lub rekordziaków (dużo budowlanego (murarzy, cieśli, stolarzy, blacharzy i t. p.), dysponujących kapitałem 250 L.).

Zarazem ostrzega się z naciskiem przed zwracaniem się w sprawach dotyczących wyjazdu do Palestyny do pośredników i osób postronnych, oraz przed uszczerbkiem do ich rąk jakiegokolwiek kwot. Za działania niepowołanych osób względnie skutki udzielanych przez nie fałszywych rad, nie przyjmuje Biuro Palestyńskie jakiegokolwiek odpowiedzialności.

Podania o przyznanie certyfikatów stanu średniego (dla przemysłowców) możemy w wieku 18—45 lat, dysponujących kapitałem 150 L.) należy wnosić począwszy od 1 kwietnia br.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Chaim Friedman.

Kronika.

Nowa kancelaria notarialna w Tarnobrzegu. Dowiadujemy się, że notariuszem w Tarnobrzegu mianowany został p. Jan Ryblewski z Krakowa, który z dniem 1 kwietnia br. otwiera kancelarię przy placu Sobieskiego 3. l. piętro.

Z Bnei Sionu. Poniedziałek 27 bm. — seminarium historii sionizmu.

Sroda 29 bm. — seminarium aktualności sioniskich.

Czwartek 30 bm. — referat tow. H. Zeichnera na temat: „Czy walka o nową moralność seksualną?”

Początek pogadanki o godz. 7.30 wieczór.

Chaluc stam-sionicki. (Hechaluc Haklal-Cijoni). Z inicjatywy Zjednoczonego Komitetu Organizacji ogólnosionickich w Polsce doszło niedawno we Warszawie do zjednoczenia organizacji chalucowych stam-sionickich pod wspólną nazwą „Hechaluc Haklal-Cijoni z centralą w Warszawie.

Podobnie jak w innych miastach, powstał też i w Tarnobrzegu snif chaluc stam-sionickiego (Hechaluc Haklal-Cijoni), pracujący bardzo owocnie i liczący już znaczną ilość członków. W najbliższych dniach przystąpi organizacja ta do założenia w Tarnobrzegu własnej placówki halucyzar.

Oneg szabat. W piątek 24 bm. o godz. 8 wieczór w lokalu klubu sionistycznego ul. Mickiewicza 6 oneg szabat z pogadanką p. M. M. Götzlera na temat: Skira al hajahadut beait leor hamoraot beaszkenaz.

Wieczór Czernichowskiego. W sobotę 1 kwietnia b. r. odbędzie się wieczór uroczysty ku czci Czernichowskiego z okazji 60-letniego jubileuszu poety, z udziałem znanej deklamatorki p. Gusty Lindenberg-Kohnowej, oraz prof. Samulewicz z Krakowa. Blizsze szczegóły w aliacz.

Tarbut. W poniedziałek 27 b. m. posiedzenie zarządu o godz. 8.30 wieczór w lokalu ochronki.

Z. M. S. R. Men-rach. Plan pracy na tydzień od 24 do 30 marca br.

Piątek 24 marca, godz. 8.30 wieczór: Oneg Szabat, w programie przegląd prasy.

Sobota 25 marca, godz. 3 popoł.: referat kol. Weindlinga na temat: Rewizjonistyczny program gospodarczy; — godz. 4 popoł.: posiedzenie zarządu.

Niedziela 26 marca: Chug demografii żyd. Poniedziałek 27 marca: Chug socjologii i ekonomii.

Sroda 29 marca: Chug palestyństanwa.

Wizo. W sobotę 25 bm. o godz. 4 popoł. odbędzie się we własnym lokalu przy ul. Goldhamera referat p. Dr. Bronisławy Schenklowej na temat: Problem świadomego macierzyństwa. — Wstęp wolny. Goście mile widziani.

Posiedzenie wydziału odbędzie się we środę 29 b. m. we własnym lokalu o godz. 6 wieczór. Upraszaja się o punktualne i pewne przybycie. Sprawy ważne.

Zabawa dla dzieci. Staniem komitetu rodzicielskiego przy szkole Saia Berura odbędzie się w niedzielę 2 kwietnia w sali Sokola wielka zabawa purimowa popołudniowa dla dzieci. Dochód przetrze na kolonij wakacyjna.

Fizy-o clock „Ogniska” w barze „Savoy”. Niedziela 26 marca. Pierwszorzędny jazz-band, humor i werwa. Cena wstępu, garderoby i dania 1.50 zł. Goście mile widziani.

Wielki dancing wiosenny Kola kobiet sion-rewizjonistek „Werei” odbędzie się w sobotę dnia 25 marca w sali p. Blondera. W programie niebawale atrakcje. Konkurs sex apaelu! Konkurs tanga. Początek towarzyska. Wstęp ściśle za zaproszeniami. Początek o godz. 8 wieczór.

Towarzystwo Miłośników Fotografii urządza kurs fotograficzny dla początkujących amatorów fotografii. Zebranie informacyjne odbędzie się dnia 27 marca br. o godz. 6 wieczór w lokalu towarzysztwa — Tarnów, ul. Bernardynska 15, obok kancelarii p. Dra Merza.

Kino dźwiękowe Apollo. „Godzina z tobą”. W głównych rolach Jeanette Macdonald i Maurice Chevalier.

Chajele Grober w Tarnobrzegu. Znakomita piosłniarka i artystka Habinu zagrości w Tarnobrzegu z jedynym występem w sobotę 25 marca w sali Sokola. Jakkolwiek artystka ta po raz pierwszy występuje w Tarnobrzegu, to jednak znaną już jest szerokim sferom teatralnym tak z prasy, jakoteż z występów stołecznych, ostatnio także z wielokrotnych występów w Krakowie. Chajele Grober wnosi na scenę zupełnie coś nowego. Każdy punkt jej repertuaru jest kunsztem wytwórczością perla jej indywidualnej sztuki, bądź to w języku hebrajskim, bądź to w żydowskim, Gd. śpiewa, recytuje, tańczy, wzruszając do łez widownię, pobudzając ją do niefrasobliwego śmiechu. W programie piosenek ludowe, dziecięce, wschodnie, oryginalne palestyńskie, arabskie i jemieńskie, a najlepsze jej to chasydzkie, a wszystko to w specjalnych stylowych kostiumach, dostosowanej muzyce i oświetleniu. Nie dziw więc, że nasza publiczność zainteresowała się tak bardzo tym występem, czego dowodem nadzwyczajna przedsprzedaż biletów. Pozostałe bilety do nabycia w księgarni p. Seidena. Początek punktualnie o g. 8.30 wieczór.

Samobójstwo. Dnia 17 marca br. około północy w poczekalni III kl. na stacji kolejowej w Tuchowie nieznanymi mężczyzną lat około 35 popełnił samobójstwo wystrzałem w usta z rewolweru benkowego. Policja prowadzi dochodzenia, zdążając do ustalenia tożsamości.

Kradzieże. Dnia 18 bm. policja tarnowska zatrzymała Joscę Mojżesza Steinharda z Tarnowa, pod zarzutem kradzieży garderoby i pościeli na szkole Dawida Ungera i Judy Forschnera z Tarnowa. Szkoda wynosi około 2000 złotych.

Zawiadamiam, że otworzyłem skład dodatków krawieckich bogato zaopatrzone we wszelkie gatunki dla konfekcji i mianowicie robot krawieckich. Przyjemne ceny umożliwiają łatwe dokonanie korzystnego zakupu.

CH. LAUB, Tarnów, Wexlarska L. Z. Skład dodatków krawieckich.

Hallo! Wiosna! Hallo!
Tanie jak nigdzie nabyć można u firmy
H. EDER, Tarnów, Wałowa 28
torebki damskie ostatnie nowości, parasolki, wyroby skórzane oraz kosmetyczne.
Wstap a przekonasz się o niebywałej niższej cen.

Kto się pyta ten nie błądzi.
Spytajcie się przezo swoich znajomych, kto im tak miśnie uszył płaszcz czy kostium?
Dostaniecie odpowiedź
BERGER, Krakowska 16.
Nadeszły najnowsze modele na sezon wiosenny.

S. RACHMIL, Krakowska 11.
(obok firmy BATA)
Już nadszedł świeży transport kapeluszy w najnowszych fasonach i najmodniejszych kolorach na sezon wiosenny i letni.
Ceny od zł. 4'50 wzwyż.

POLA PFEFFER
TARNÓW, ul. Brodzińskiego L. 32.
Poleca: Gorsety, opaski brzuszno — ortopedyczne w najnowszych i najwygodniejszych fasonach, sztywne i elegancie modele napierśników.
Specjalność: Opaski higieniczne „NAKI”

CENY NISKIE!
„KONTOPOL”
Księgowność Kontrolna
(System Józefa Müllera)
1) Indywidualnie dostosowane metody i nakłady prawidłowych ksiąg handlowych dla wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw na kartotkach i w oprawionych księgach.
2) Ilościowe księgi handlowe, również o charakterze prawidłowym dla mniejszych przedsiębiorstw.
Wszystkie typy systemu „KONTOPOL” odpowiadają przepisom prawnym i podatkowym.
Blizsze informacje:
Kancel. Biuro Rewizyjne dla Księgowości
JÓZEFA MÜLLERA
tłumacza sądowego i przyrędk. rzecznicę księgowego w Tarnobrzegu, ulica Krasieńskiego L. 5.